عێراق:بژاردەکانی حەلبووسی کەمبوتەوە و باس لە شوێنگرەوەی پۆستەکەی دەکرێت

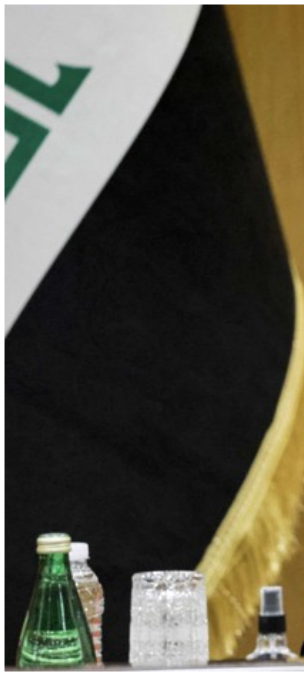

رۆژنامەی (العربی الجدید) رایگەیاند دیمەنی سیاسی عێراق چاوەڕوانی ئاڵۆزی زیاتر لە دەکرێت ،دوای بڕیارەکەی دادگای فیدراڵی ڕۆژی سێشەممە بە کۆتایی هێنان بە ئەندامەتی سەرۆکی پەرلەمان محەمەد حەلبووسی لە پەرلەمان، ئەمەش بەهۆی ئەو سکاڵایەی کە لەلایەن پەرلەمانتارێکەوە تۆمارکرابوو کە تێیدا حەلبووسی تۆمەتبارکرا بە ساختەکردنی دەست لەکارکێشانەوەکەی لە پەرلەمان و بڕیارەکانی دواتری پارتی "تەقەدوم" کە لەلایەن سەرۆکی پەرلەمانەوە بەڕێوەبەرایەتی دەکرا ، ئەوەش 30 پەرلەمانتاری پارتەکەی حەلبووسی بایکۆتی دانیشتنی پەرمانی کرد ،هەروەها دەستلەکارکێشانەوەی 3 وەزیر.

بڕیارەکەی دادگای فیدراڵی ڕۆژی سێشەممە بەهیچ شێوەیەک تانەی لێ نادرێت چونکە بەرزترین دەسەڵاتی دادوەرییە لە وڵاتەکەدا.

بڕیارەکە دوای داوایەکی یاسایی بوو کە لەلایەن پەرلەمانتاری پێشوو لەیس دولەیمی تۆمارکرا، کە تیایدا ڕایگەیاند نامەی دەست لەکارکێشانەوەکەی لەلایەن سەرۆکی پەرلەمان محەمەد حەلبووسی ساختە کراوە.

حەلبووسی لە میان بڕیارەکەدا سەرۆکایەتی دانیشتنی پەرلەمانی دەکرد و وتی " من سەرسامم بەوەی ئەوان ڕێز لە دەستوور ناگرن و ئەو بریارانەی بۆیان دێت نازانین لەکوێوە هاتووە" و جەختی لەوە کردەوە کە پشت بەو ڕێوشوێنانە دەبەستن کە مافە دەستوورییەکان دەپارێزن. هەروەها وتیشی"کەسانێک هەن کە هەوڵی ناسەقامگیری وڵات دەدەن و پێکهاتە سیاسییەکانی کۆمەڵگا و پارچەپارچەبوونی پێکهاتە کۆمەڵایەتییەکان دەکەن" و بڕیارەکەی دادگای فیدراڵی بە " نامۆ و وردەکاری و بابەتەکانی ڕوون دەکرێنەوە"

لە وەڵامی بڕیارەکەی دادگادا، حیزبی تەقدوم بەیاننامەیەکی بڵاوکردەوە کە تیایدا چەند بڕیارێکی ڕاگەیاند، دیارترینیان ڕەتکردنەوەی بڕیارەکەی دادگای فیدراڵی وەک "پێشێلکردنی دەستووری" و "بەئامانجکردنی سیاسی"، هەروەها بایکۆتکردنی دانیشتنەکانی "هاوپەیمانی بەڕێوەبردنی دەوڵەت"، کە حکومەتی پێکهن□نا و هێزی سیاسی جۆراوجۆر لەخۆ دەگرێت، لەوانە هێزە شیعە و کوردییەکان کە بەشدارن لە حکومەتی محەمەد شیاع سودانی.

حکومەتی سودانیهیچ لێدوانێکی نەبوو لەسەر بریاری دەست لەکارکێشانەوەی سێ وەزیرەکە تەقەدون، سەرباری ئەوەش سودانی دوێنێ لەگەڵ حەلبووسی کۆبووەوە و جێی سەرنجە کە دەستەواژەی "سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەران" لە بەیاننامەکەیدا بەکارهێنا. هەر بەگوێرەی بەیاننامەکە، سودانی جەختی کردەوە لە "گرنگی پشت بەستن بە دیالۆگ و چارەسەرکردنی هەموو کێشە سەرهەڵداوەکان لە ڕێگەی پەیوەندی نێوان هێزە سیاسییەکانەوە کە نوێنەرایەتی کۆڵەکەی سەرەکی پرۆسەی سیاسی دەکات."
بەگوێرەی سەرچاوەکان محەمەد حەلبوسی, سەرۆکی پەرلەمان, دەستیکردووە بە جموجۆڵ بەرەو بنکە ئاینی و عەشائیریە سونیەکان لە ناوچە جیاکان, کە ئاماژە بە بیرکردنەوەی دەکات لە پەنابردن بۆ جوڵاندنی شەقام.
حەلبوسی دیداری لەگەڵ کەسایەتیی□کانی ئاینیی□کانی کۆمەڵگەی فیقهیی عێراقی لە مزگەوتی ئیمام ئەبو حەنیفەی نوعمان ئەنجامداوە لە بەغداد, پێشئەوەی بگەڕێتەوە بۆ بۆ فەلوجەو کۆبونەوە لەگەڵ شێخ و سەرۆکی هۆزەکان لەوێ□ ئەنجامبدات.
بەگوێرەی دۆخی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئەمنیی ئێستا بێت, چانسی حەلبوسی بۆ جوڵاندنی شەقام زۆر لاوازە.

ئیحسان شمەری پەرلەمانتاری لە پارتی تەقدوم کە حەلبوسی سەرۆکایەتی دەکات بە رۆژنامەی (العربی الجدید)ی رایگەیاندووە: حەلبوسی بەنیازی جموجۆڵێکی فراوانی سیاسی و جەماوەری و یاساییە لە کاتژمێرەکانی داهاتوودا.

ئەوەی ڕویداوە, سیناریۆیەکە دووبارە بوەوەیە لەگەڵ هەر کەسایەتیەك کە بیانەوێت دوری بخەنەوە.

دادگا لە عێراق هەڵدەسورێنرێت و سەرپشك نیە, وەك ئاماژەیەك بە ئەوەی فەرمانەکەی دادگا پاڵنەری سیاسی لەپشتە.

دۆخی ئێستا نمونەییە بۆ پاکتاوکەردنی نەیارەکان و جێبەجێکردنی پرۆژە سیاسەکان, بەهۆی سەرقاڵی جیهان بە دوژمنکاری بۆ سەرکەرتی غەزە, بەبێ کەس بایەخ نادات بە لەکارخستنی کەس یان کوشتنی لەڕووی سیاسیەوە هەروەك ئەوەی ڕویدا بەرامبەر حەلبوسی.

بەپێی سەرچاوەکانی (العربی الجدید) بڕیارە ئەمڕۆ ژمارەیەك لەسەرکردەو نوێنەری هێزە سیاسیە عەرەبیە سونییەکان کۆبونەوەیەك ئەنجامبدەن, بۆ تاوتوێکردنی شوێنگرەوەی کەسێك بۆ پۆستەکەی حەلبوسی, کە کوتلە جیاوازەکان کێبرکێیانە لەسەر بەدەستهێنانی.